

Kursplan för läsåret 2011/2012
(Genererad 2011-08-31.)

KATASTROFHANTERING (INTERNATIONELLT FOKUS) VBRN20

Managing Disaster Situations

Antal högskolepoäng: 6. **Betygsskala:** TH. **Nivå:** A (Avancerad nivå). **Huvudområde:** Teknik. **Undervisningsspråk:** Kursen ges på engelska. **Valfri för:** RH4. **Kursansvarig:** Universitetslektor Henrik Tehler, henrik.tehler@brand.lth.se, Brandteknik och riskhantering. **Förkunskapskrav:** Minst 120 högskolepoäng. **Kan ställas in:** Vid mindre än 12 anmälda. **Begränsat antal platser:** Ja. **Urvalskriterier:** Antal poäng som återstår till examen. **Prestationsbedömning:** Bedömningen baseras på en individuell skriven rapport i vilken studenten utifrån kursinnehållet motiverar ett förslag till en design av ett responssystem. **Övrigt:** Kursens upplägg innebär 3-4 heldagar per vecka plus hemuppgifter. Grupparbeten förutsätter aktivt deltagande. Varje gruppmedlem skall enskilt kunna redovisa och svara för innehållet. Uppfylls inte detta kan beslut av examinator om omplacering till annan grupp eller underkänt betyg erhållas. **Hemsida:** http://www.mdma.ku.dk/courses/managing_disaster_situations/.

Syfte

- Att förbättra studentens förmåga att analysera och diskutera olika teoretiska och praktiska aspekter av företrädelsevis internationell katastrofhantering. Kursen avser även att ge kunskap värdefull för arbete i den nationella kontexten.
- Ge en grund för forskning inom området katastrofhantering.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- Kritiskt kunna analysera koordineringsarbete vid akuta hjälpinsatser.
- Kritiskt kunna analysera förutsättningarna och utmaningarna för effektiva förberedelser inför katastrofer.

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- Kunna förstå katastrofhanterings villkor och kunna tillämpa relevant kunskap vid akut hantering
- Kunna kritiskt analysera utmaningar för en effektiv katastrofhantering

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- Visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.
- Visa förmåga att göra bedömningar avseende katastrofhanteringsåtgärder med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter.

Innehåll

Personer som arbetar med katastrofhantering måste kontinuerligt analysera och anpassa sig till ständigt växlande situationer i en omgivning med människor med stort hjälpbehov. Det råder ständig brist på tid, tillgängliga resurser och tillförlitlig information. Att kunna övergripa en så komplex situation är en av hörnstenarna för en framgångsrik katastrofhantering.

Traditionell katastrofhantering har till stor del baserats på ett traditionellt tänk om ledning. Under senare år har ett förändrat synsätt av hantering av komplexa situationer utvecklats. Detta perspektiv betonar frågor som vikten av informella nätverk och tillit och menar att katastrofhantering sällan kan genomföras utan att delvis se förbi byråkratiska strukturer, fastlagda roller och standardprocedurer.

Katastrofhantering (internationellt fokus) närmar sig ämnesområdet utifrån både ett akademiskt och praktiskt perspektiv. Den akademiska infallsvinkeln är att betrakta som tvärvetenskaplig. Kursen baseras på tre sammanhängande teman:

- Katastrofhanteringsens generella villkor: Under kursen diskuteras teoretiska och praktiska synsätt på den komplexa situation som råder vid en akut katastrofinsats. Praktiska internationella exempel presenteras.
- Beslutsfattande och organisation: Dessa teman fokuserar på kognitiva aspekter av akut katastrofhantering. Hur kan vi förstå beslutsprocesser? Behövs en gemensam lägesbild? Andra ämnen under detta tema är de frågorna om tillit, media och säkerhet.
- Ledarskap: Betydelsen av ledarskap vid en katastrofinsats är känd, men vad innebär ledarskap och vad är speciellt med att vara ledare vid en katastrof?

Dessa teman utvecklas genom en kombination av föreläsningar, fallstudier, övningar, simuleringar och diskussioner. En personlig dagbok används som pedagogiskt verktyg. Studenten skriver kontinuerligt ned sina personliga reflektioner baserat på nyvunna erfarenheter. Vid slutet av kursen används dagboken för att summera kursinnehållet.

Litteratur

der Heide E., R., (2000) Disaster response ☒ Principles of Preparation and Response, Online edition designed by the centre of excellence in disaster management and humanitarian assistance; Available from: <http://orgmail2.coe-dmha.org/dr/static.htm>. Chapter 1: The problem; Chapter 3: The ☒paper plan syndrome☒; Chapter 9: Communication with the public; Chapter 10: The media: friend and foe. National Incident Management System. Department of Homeland Security, 2004. Available from: <http://www.dhs.gov/xlibrary/assets/NIMS-90-web.pdf>. Chapter 1: Introduction and overview; Chapter 2: Command and management. Brehmer, B. Understanding the Functions of C2 is the Key to Progress, The International C2 Journal, 1(1), 2007, pp. 211-232. Buck, Dick A.; Trainor, Joseph E.; and Aguirre, Benigno E. A Critical Evaluation of the Incident Command System and NIMS, Journal of Homeland

Security and Emergency Management, 3(1), 2006.

Harrald, J. and Jefferson, T. Shared situational awareness in emergency mitigation and response, Proceedings of the 40th Hawaii International Conference on System Sciences - 2007.

McEntire, D. The Status of Emergency Management Theory: Issues, Barriers, and Recommendations for Improved Scholarship. Paper presented at FEMA Higher Education Conference, Emmitsburg, MD, 2004.

Weick, K.E. The Collapse of Sensemaking in Organizations: The Mann Gulch Disaster, Administrative Science Quarterly, Vol. 38, No. 4, 1993, pp. 628-652.